

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 espalcie (szer. esp. 22 mm) 26 gr. W tekście 1 mm w 4 espalcie (szer. esp. 69 mm) 8.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 64.

Kraków, wtorek 18 marca 1941 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 450 Zł.
z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata
porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Niemcy pod znakiem uroczystości ku czci poległych żołnierzy.

Okolicznościowa mowa kanclerza Hitlera.

Berlin, 17 marca. Dzień poświęcony pamięci poległych żołnierzy niemieckich czczony był niezwykle uroczysto na terenie Rzeszy Niemieckiej oraz wszędzie tam, gdzie przebywają niemieccy żołnierze.

Ośrodkiem uroczystości, jakie odbyły się w Rzeszy, był niezwykle podniosły, historyczny akt w berlińskiej zbrojowni,

w której przechowane są niezliczone pamiątki niemieckiej historii wojskowej. Niemal wszyscy mieszkańcy Berlina wylegli na ulice, pragnąc być świadkami uroczystości. Ołbrzymie tłumy ludności witały huraganowymi owacyjami kanclerza Hitlera w chwili, gdy ten przejeżdżał wzdłuż alei „Pod Lipami” (Unter den Linden), udając się na uroczysty akt państwowy, jaki odbył się na wewnętrznym dziedzińcu zbrojowni.

W uroczystości wzięli udział niemal wszyscy ministrowie Rzeszy, czołowe osobistości partii narodowo-socjalistycznej oraz jej poszczególnych organizacji, a nadto wszyscy aktywni generałowie, bawiający w Berlinie. Honorowe miejsce koło osoby kanclerza Hitlera zajął jako najstarszy rangą oficer — marszałek dawnej c. k. armii Böhm-Ermolli. Wystąpił on w mundurze generała-marszałka armii niemieckiej, przyznającym mu z okazji 85-tej rocznicy urodzin, dzierżąc przytem buławę marszałkowską c. i k. armii.

Ponadto w bezpośrednim otoczeniu Kanclerza znajdowali się wielki admirał Roeder, generałowie-marszałkowie von Brauchitsch, Keitel i Milch oraz czołowi dygnitarze partii narodowo-socjalistycznej. W uroczystości brało udział również kilkuset żołnierzy, rannych w obecnej wojnie.

Na wewnętrznym dziedzińcu zbrojowni kanclerz Rzeszy Hitler wygłosił mowę,

poświęconą powadze, związanej z obecnie uroczystym świętem. W prostych słowach opisał kanclerz drogę przebytą przez naród niemiecki w okresie dwóch ostatnich dziesiątkach lat, oraz o ciężkich ofiarach, jakie był on zmuszony wziąć na swe barki, poczem przeszedł do bliższego omówienia kulisów obecnej wojny.

Kanclerz przypomniał przy tej sposobności dzień poświęcony pamięci bohaterów w roku ubiegłym, w którym świadomy niemieckich planów niedalekich walk na zachodzie zapowiedział na najwspanialsze zwycięstwo w historii Niemiec. Już w kilka tygodni później wszystko było przygotowane.

„Rozstrzygająca walka na zachodzie — oświadczył kanclerz Hitler — mogła się rozpocząć. Miała ona zgóry przewidziany przebieg. To, czego nie udało się dokonać w czasie wojny światowej, w ciągu czterech lat nadludzkiej ofiarności, dokonano w ciągu kilku tygodni. Front brytyjsko-francuski został złamany.

Bez względu na nierealną opinię obciążoną winą wojny ówczesnego premiera brytyjskiego ten pamiętny rok 1940 wszedł do historii świata jako jeden z najbardziej obfitujących w wielkie rozstrzygnięcia i najbardziej brzemienne w doniosłe następstwa. W ciągu tego roku dokonano się bowiem przesunięcie sił o naprawdę historycznym znaczeniu. Gdyby Niemcy jeszcze w roku 1918 zdołali uzyskać choćby tylko część takich sukcesów, wówczas wojna światowa byłaby dla nich wygrana.

Dzisiaj niemieckie siły zbrojne stoją gotowe na obszarach, rozciągających się na całe kontynenty. Wzmocnione pod względem liczebności i materjałowem do niewyważalnych rozmiarów, oczekują z radością determinacją i zaufaniem w swe siły na wykończenie tego, co rozpoczęciem zostało w historycznie epokowym roku 1940.”

Kanclerz Hitler poświęcił również serdeczne słowa pamięci żołnierzy włoskich,

którzy jako sprzymierzeńcy Niemiec na szerokim świecie oddali swe życie w imię lepszego zorganizowania wspólnoty światowej.

„Ich ideały i cele wojenne — oświadczył kanclerz Rzeszy — są identyczne z naszymi.”

Odnosnie do Imperjum Brytyjskiego kanclerz Hitler powtórzył swoją zapowiedź, że tym razem Anglia zostanie pokonana. „Churchill nie zniszczy Niemiec rozpętana przez siebie wojna powietrzna,

natomiast zniszczy samą Wielką Brytanię. Blokada nie złamie również Niemiec, ale jej inicjatorów.”

„Kiedy z nastaniem zimy — mówił dalej kanclerz Hitler — nastąpiło ograniczenie działań bojowych na lądzie, walki na morzu i w powietrzu toczyły się mimo to w dalszym ciągu.

Mamy za sobą okres niezmiernie pracowitej zimy.

To, co jeszcze pozostawało do poprawienia w naszym wyszkoleniu bojowym, tośmy uzupełnili. O ile w ciągu miesięcy zimowych nasz sprzymierzeniec był zmuszony wytrzymywać cały nacisk ataków brytyjskich, to od tej chwili niemieckie siły zbrojne przyjmują ze swej strony udział w ponoszeniu tych ciężarów.

Żadna potęga i żadna pomoc z którejkolwiek strony świata nie będą w stanie zmienić rezultatu tej walki. Anglia upadnie! Przedwieczna Opatrzność nie użyje zwycięstwa tym, którzy przelewają krew ludzką dla zapewnienia panowania swojemu złotu.

Niemcy niczego nie żądali od Anglii i Francji.

Jednak wszystkie ich ustępstwa, wszelkie wysiłki rozbrojeniowe i propozycje pokojowe były daremne. Międzynarodowa

warstwa magnatów finansowych chce tę wojnę prowadzić do końca. To też koniec obecnej wojny musi być równoznaczny z jej zniszczeniem i takim też będzie.

Oby Opatrzność pozwoliła nam znaleźć właściwą drogę, po której będziemy mogli doprowadzić ku lepszej przyszłości narody „uwolnione z jej pęt. Świadomy tego, z zinnem wyrachowaniem i decyzją wejdzemy w rok 1941 celem dokończenia tego, co zaczęliśmy w roku ubiegłym.”

Po uroczystości w zbrojowni kanclerz Hitler wraz ze swym otoczeniem, udał się do grobu Nieznanego Żołnierza Niemieckiego, gdzie złożył wieniec. Kanclerz pozdrowił szeregi inwalidów i wojny światowej ustawione przed pomnikiem, na placu wypełnionym nieprzejrzaniem tłumami ludności poczem przyjął defiladę honorowych oddziałów niemieckiej armii, lotnictwa i marynarki.

De Valera podkreśla neutralność Irlandji.

(=) Dublin, 17 marca. Wobec nieustannego nacisku, wywieranego w ostatnim czasie na Irlandję ze strony Anglii i Stanów Zjednoczonych, De Valera zabral ponownie głos w irlandzkiej Izbie parlamentarnej w sprawie neutralności tego kraju.

Premjer oświadczył, że Irlandja od początku wojny jest narażona na niebezpieczeństwo wciągnięcia do wojny, ponieważ jej geograficzne położenie nastrocza pokusy do naduzycia terytorjum Irlandji dla wykorzystania go dla celów wojskowych. W miarę przybierania na intensywności wojny, niebezpieczeństwo to stawało się coraz większe.

De Valera podkreślił, że wciągnięcie Irlandji w jakiegokolwiek formie w wojnę byłoby równoznaczne z wybuchem wojny domowej w tym kraju. „Nie życzę sobie żadnej wojny domowej wśród narodu irlandzkiego — oświadczył de Valera — mieliśmy już jedną, wojnę domową i nie chcemy przeżyć drugiej.”

Min. Matsuoka na Korei.

(=) Tokio, 17 marca. Kontynuując swą podróż do Europy, minister spraw zagranicznych Japonji Matsuoka przybył w sobotę rano na promia do portu Fusan na Korei, skąd bezpośrednio udał się pociągiem do Teyku, by następnym etapem podróży do Hsingkingu w Mandżurji odbyć samolotem.

W otoczeniu ministra Matsuoki w jego podróży do Berlina znajduje się szereg czołowych osobistości ze świata politycznego i wojskowego Japonji.

Na pierwszym miejscu wymienić należy dyrektora wydziału europejskiego i zachodnio-azjatyckiego ministerstwa spraw zagranicznych Tamao Sakamoto, który już poprzednio w charakterze rady ambasady w Rzymie współdziałał w doprowadzeniu do współpracy Japonji z osia.

Toshikazu Kaze, kierownik biura ministra w ministerstwie spraw zagranicznych, jest znany z najlepszej strony w Niemczech z czasów swej działalności jako sekretarz

legacyjny ambasady japońskiej w Berlinie. Również Shinseku Hogen, obecny sekretarz legacyjny w wydziale europejsko-zachodnio-azjatyckim do roku 1941 był członkiem ambasady japońskiej w Berlinie. Shinishi Hasegawa jest prywatnym sekretarzem ministra spr. zagranicznych, a pozatem sekretarzem zagraniczno-politycznego wydziału badań.

Na teren Irlandji spadł samolot angielski.

(3) Berlin, 17 marca. Ministerstwo Informacji republiki irlandzkiej zakomunikowało za pośrednictwem radiostacji w Dublinie, o wypadku samolotu brytyjskiego, który w ub. czwartek o godz. 20.20 spadł na obszar suwerenny Irlandji.

Jedyny, znajdujący się w samolocie pilot, odniósł obrażenia.

Aresztowanie amerykańskiego dziennikarza pod zarzutem szpiegostwa.

(5) Berlin, 17 marca. Amerykański dziennikarz Ryszard L. Holtz, przedstawiciel jednej z amerykańskich agencji prasowych, został aresztowany w sobotę rano z powodu poważnych podejrzeń o uprawianie akcji szpiegowskiej na rzecz pewnego wrogiego mocarstwa.

ciel Matsuoki z czasów sprawowania przez niego funkcji dyrektora tego towarzystwa, a nadto Kinkazu Salonji, nadzwyczajny sekretarz w ministerstwie spraw zagranicznych, wruk zmarłego niedawno Genro, księcia Salonji.

W skład delegacji, do której ponadto należą jeszcze Tushikazu Kaze, radca legacyjny w biurze ministerstwa i radca ambasady Yoshio Nokuchi, wchodzi w końcu specjalny korespondent japońskiej agencji informacyjnej „Domei” Okamura.

Głosy prasy jugosłowiańskiej i rumuńskiej.

(=) Belgrad, 17 marca. „Prawda” zauważa na temat podróży japońskiego ministra spraw zagranicznych Matsuoki do Niemiec i Włoch, że jeszcze żaden wyjazd jakiegos japońskiego męża stanu nie wzbudził tak ołbrzymiego zainteresowania w opinii publicznej świata.

Można śmiało powiedzieć, że podróż kierownika japońskiej polityki zagranicznej do Europy wnoszącej porządek dzienny zagadnienia, nagromadzone od całego stulecia, Fakt ten nadaje też historyczne znaczenie tej podróży. Wzrost sił Japonji, jaki zaznaczył się w ostatnim okresie, zapewnił jej równocześnie specjalne miejsce w systemie strategii dyplomatycznej, która tworzy drogę operacjom wojennym.

Bukareszt, 17 marca. Dzienniki rumuńskie w dalszym ciągu podkreślają znaczenie podróży japońskiego ministra spraw zagranicznych do Europy. „Curentul” oświadcza, że wizyta ta, która dochodzi do skutku po przyjęciu amerykańskiej ustawy lombardowej, stanowi jedno z najważniejszych poczynięć w walce młodych wielkich mocarstw przeciwko grupie, reprezentującej interesy kapitalistyczne.

Uchwały, jakie zapadną przy tej sposobności w Berlinie i Rzymie, mogą posiadać decydujące historyczne znaczenie. W dalszym ciągu dziennik podkreśla poważną rolę Japonji na Dalekum Wschodzie, eo ujawniło się ponownie w ostatnim czasie z okazji akcji pośredniczącej Japonji między Syjamem a francuskimi Indochinami.

Projekt wzmocnienia gabinetu japońskiego.

(=) Tokio, 17 marca. W toku piątkowej konferencji, jaką minister spraw wewnętrznych Hiranuma odbył z premierem Kono, omówiono — jak słychać w kołach politycznych — sprawę wzmocnienia gabinetu pod względem politycznym.

W ostatnich czasach prasa niejednokrotnie czyniła w tym względzie uwagi, iż Kono zamierzał już dawniej wzmocnić gabinet z uwagi na obecne napięcie sytuacji międzynarodowej. W związku z tem należy się spodziewać zamianowania dwóch dalszych ministrów bez teki, co wyraźnie przewiduje ustawa, zatwierdzona przez cesarza.

Kadeci amerykańscy muszą uczyć się po niemiecku.

(=) Waszyngton, 17 marca. Według oświadczenia ministra wojny Stimsona w szkole kadeckiej w Westpoint wprowadzono obecnie naukę języka niemieckiego.

W związku z tem generał major Richardson wyjaśnił, że krok ten był konieczny, ponieważ większa część nowoczesnej literatury wojskowej ukazała się w języku niemieckim.

Szwecja a blokada.

(=) Sztokholm, 17 marca. Niedawno przybył do Göteborga trzeci okręt szwedzki, który ze zawołaniem mocarstw prowadzących wojnę przepłynął przez strefy blokady. Okręt ten wiozł 6000 ton cennych towarów z Ameryki, m. in. bawełny i biachy.

Ponadto przybył tam drugi okręt, przywożąc różne artykuły żywności i surowce. Rokowania z mocarstwami prowadzającymi wojnę, idą w kierunku przepuszczenia przez blokadę 5 okrętów szwedzkich miesięcznie.

